

Protokoll

Leidandmed	EAA.2532.1.2
Kaader	30
Datum	17.09.1888
Protokolli number	5
Protokolli teema	8. Varavastased kuriteod
Märkused	

Kogukonna kohus 17. Sept. 1888. Koos oliwad:

Kohtu pweawanema asemel talit. **Kaarel Kruusberg**

I kohtu kõrwamees: **Rein Weiermann**

II " " " " " **Jaan Weber.**

Türi kiriku õp. herra **A. Kurrikoff** on oma walla kohtu mõistmise holeks annud, et temal üks kana ja must kukk ära kadunud, keda kingissepa **Johannese Peterbergi** poeg **Eduard Saueaugu** kõrtsi oma isa kätte wiinud.

I Kohtusse sisse kaebdus on, et must kukk peab kingissepa **Johannes Peterbergi** käest wälja päritud saama.

II Kohus kutsub **Johannes Peterbergi** ette ja küsib, kus see kukk on mis poeg sinu kätte toonud.

Johannes Peterberg kostab: mina niisugusest kukest midagi ei tea, aga minu poeg **Eduard** olla küll ühe kana, mida köstre käest lõne kopika eest ütlenud ostnud olema, minu ära olekul kodu minu naese kätte toonud. Pärast seda kui teada saime, lisas **J. Peterberg** juure, et köstri käest ostmine wale on, sai poeg minu naese käest hea naha täie peksta.

III Kohus kutsub **J. Peterbergi** 11 aastase poja sisse ja küsib, kas tema kana ja ühe musta kuke oma isa kätte wiinud. Poisike wastab: Kana mina wiisin küll, aga kukke ei ole wiinud.

Kohus küsib: sina oled jo kana ja kuke mõlemad, nagu teine karjapois rääkinud, **Jaani pere** lauda peal sõimu all kinni pidanud, kui sa kana ära wiisid, kus kukk jäi? Mina ei ole, wastas poisike, kukke sõimu all kinni hoidnud, waid kana üksi. Kuke mina wiisin kiriku mõisa köögi tüdruku kätte, kiriku mõisa mamsel nägi seda ka, kui ma wiisin.

Kohus küsib, kust kohast sa kana ja kuke esite kinni wõtsid? Kana wõtsin mina kiriku mõisa õuest kinni, hoidsin ühe päewa **Jaani** lauda peal sõimu all, andsin kaeru ette, wiisin pärast oma ema kätte ja ütlesin: ostsin selle köstre käest

10ne kp. eest. Kuke wõtsin **Reinu pere** õuest kinni ja wiisin kiriku mõisa köögi tüdruku kätte, aga see kukk oli pärast seda jälle kord Juhani, kord **Jaani** õues, wiimaks näinud **Juhani** lapsed, et läinud nende rukkisse, peale selle ei ole teda keegi enam näinud.

Kohus kutsus tunnistajat 9 aastast poisikest **Jaan Ansmiki** ette, ja küsib, sina oled rääkinud, et Eduard kana ja kuke mõlemad sõimu all kinni hoidnud, kas asi oli nii? **Jaan Ansmik** ütleb kokkutades: Jah kana ja kukk oliwad mõlemad sõimu all.

Karja poisid hakkawad kohtu ees teine teisega waidlema. Wiimaks küsib kohus teist korda tunnistusmehekese **Jaan Ansmiki** käest: Kas sa nägid tõeste, et kana ja kukk mõlemad sõimu all oliwad? Tema wastab: Kana wist oli üksi sõimu all.

Mõistetud ja sell samal korral ette kuulatud.

Talitaja kuulab kiriku mõisa pere käest järele, kas tõsi on, et **Eduard Peterberg** kuke sinna wiinud, on kukk sinna wiidud, nagu pois ise tunnistab, siis on asi seega ilma trahwita lõpetatud, sest et pois kana ostmise wale eest juba kord peksta saanud. Ei ole tema aga kukke mitte sinna kiriku mõisa wiinud, siis peab tema isa teda selle wale eest weel karistama.

Seega lõppes kohus.

Teisel päewal andis talitaja teada: pois olla kuke kiriku mõisa wiinud.

Kohtu peawanema asemel: talitaja **Karel Krusberg** /allkiri/

I kohtu kõrwamees: **Rein Weiermann** /allkiri/

II " " " **Jaan Weber** XXX